

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**Kehittämissuunnitelma Vantaan sana-
taidekoulu ry:lle oppilashankintaan**

Anna Räinen

Kulttuurituottaja (240 op)

05/ 2013

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Anna Räinen	Sivumäärä 33 + 7
Työn nimi Kehittämissuunnitelma Vantaan sanataidekoulu ry:lle oppilashankintaan	
Ohjaava(t) opettaja(t) Jyrki Simovaara	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Vantaan sanataidekoulu ry	
Tiivistelmä <p>Tämän opinnäytetyön tarkoitus on kehittää Vantaan sanataidekoulu ry:n toimintaa, kehittää oppilashankintaa ja kasvattaa taiteen perusopetusryhmien oppilasmääriä. Lisäksi tarkoitus on kasvattaa koko Vantaan sanataidekoulun tunnettavuutta.</p> <p>Opinnäytetyö on tarpeellinen koska sanataide on taiteenlajina verrattain nuori ja vielä tuntematon. Paljon työtä on edessä sen tunnetuksi tekemisessä ja valtakunnallisenkin toiminnan kehittämisessä. Sanataide on luovaa kirjoittamista.</p> <p>Opinnäytetyön tilaajana toimii Vantaan sanataidekoulu ry. Työn kirjoittaja toimii yhdistyksessä kulttuuri-tuottajana ja ip-toiminnan ohjaajana. Työ on yhdistykselle tarpeellinen koska, ongelmia ryhmien kokojen kasvattamisen kanssa on ollut jo pitkään. Iltapäivätoiminnan piirissä olevia lapsia halutaan mukaan taiteen perusopetus ryhmiin jatkossa enemmän. Vantaan sanataidekoulu opinnäytetyö kiinnostaa sen tuomien uusien mahdollisuuksien ja toiminnan kehittämisen ja selkeyttämisen kannalta.</p> <p>Kehittämishankkeen myötä ilmeni todellinen vaikeus saada liikkeelle juuri iltapäiväkerholaisten vanhempia. Kehittämishanke jatkuu ja uusia keinoja tulee hakea lisää. Ryhmähaastattelu toi uusia ja kirkkaita näkökulmia ja antoi tärkeää tietoa jota voidaan hyödyntää markkinoinnissa ja suunnittelussa tulevaisuudessa. Kehittämishankkeen aikana syntyneitä ideoita ja tapahtumia on mahdollista jatkossakin muokata ja parantaa eteenpäin. Kehittämishanke osoitti että oppilashankinta on haasteellista, mutta hyviä tuloksiakin voidaan saada aikaan.</p>	
Asiasanat sanataide, iltapäivätoiminta, taiteen perusopetus, kehittämishanke	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Anna Räinen	Number of Pages 33+7
Title Development plan for student purchase for Vantaan sanataidekoulu association	
Supervisor(s) Jyrki Simovaara	
Subscriber and/or Mentor Vantaan Sanataidekoulu ry	
Abstract <p>The purpose of this thesis is to develop Vantaan sanataidekoulu association, to develop a student contract and grow group sizes for Basic education of arts. Also in addition is to help raise awareness about Vantaan sanataidekoulu association.</p> <p>The thesis is necessary because Creative writing is the art form that is relatively young and still unknown. A lot of work is ahead of its well-known and national level to develop.</p> <p>Thesis was commissioned by Vantaan sanataidekoulu association. The author works in the association of cultural producer and Afternoon Coordinates. The work is necessary due to the association, because the problems increase with group size has been around for a long time. We want more children in the future from our afternoon clubs to the arts education groups. Vantaan sanataidekoulu association interest of this thesis is that it brings new opportunities and business development, and to shed light on.</p> <p>The development project showed a real difficulty to reach children parents. The development project continues and new ways should be found more. Group interview brought new perspectives and bright, and gave important information that can be used in marketing and the design of the future. During the project, resulting from ideas and events, it is possible to continue to modify and improve on. The report shows that student acquisition is challenging, but good results can be achieved.</p>	
Keywords creative writing, afternoon clubs, Basic education of arts, development project	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TAUSTAA	7
2.1 Vantaan sanataidekoulu ry	7
2.2 Iltapäivätoiminta	9
2.3 Taiteen perusopetus	9
2.3.1 Sanataiteen perusopetus	10
2.3.2 Muu taiteenperusopetus Vantaalla	11
3 TAPAHTUMAT	13
3.1 Näyttely iltapäiväkerholaisten perheille	13
3.2 Kevätjuhlat osana markkinointia	15
3.3 Muut tapahtumat	17
4 MARKKINOINTI JA TIEDOTUS	18
4.1 Web-sivut ja blogi	19
4.2 Facebook	20
4.3 Sähköposti ja sähköinen kalenteri	20
5 FOKUSRYHMÄ HAASTATTELU	22
5.2 Ryhmän valinta	23
5.3 Havainnointi	24
5.3 Loppuanalyysi	28
5.4 Fokusryhmästä nousseet kehitysehdotukset ja niiden seuranta	28
6 LOPUKSI	29
6.1 Katse tulevaisuuteen	29
6.2 Loppukaneetti	30
LÄHTEET	32
LIITTEET	34

1 JOHDANTO

Sanataide on taiteenalana nuori ja sen tunnettavuus on toistaiseksi pientä. Sanataide on muun muassa sanoilla leikkiä, luovaa kirjoittamista, runoilua, tarinointia ja kirjallisuudesta kumpuavaa. Keskiössä ovat luovuus ja mielikuvitus. Vantaan sanataidekoulu ry on alalla edelläkävijä ja toiminut sanataiteen puolesta jo kohta kaksikymmentä vuotta. Sanataiteen tunnettavuus ja ryhmien kasvaminen on haasteena vuosittain.

Ensisijaisen tärkeää on tällä hetkellä saada iltapäivätoiminnassa olevia lapsia jatkaamaan taiteen perusopetusryhmissä iltapäivätoimintavuoden jälkeen. Ongelma on ollut olemassa jo vuosia ja kehittämissuunnitelmalla haetaan ratkaisuja tähän. Heidän mukaansa saaminen jo toimiviin ryhmiin ja uusien ryhmien perustaminen lähikouluille, tuovat heille jatkamisen mahdollisimman helpoksi. Haaste on tavoittaa heidän vanhempansa ja saada heidät tietoiseksi sanataiteen harrastusmahdollisuudesta ja sen tuomista hyödyistä heidän lapsilleen. Tämän hetkinen ongelma on se, etteivät vanhemmat luultavasti tiedä tai ymmärrä kaikkea sanataiteen antia iltapäiväkerhon sisällä. Tarkennan toisessa luvussa käsitteitä, koska iltapäiväkerhokäsite menee usein sekaisin muun kouluissa tapahtuvan kerhotoiminnan kanssa. Vantaan kaupunki on ulkoistanut iltapäiväkerhotoiminnan Vantaalla ja eri palveluntuottajat tuottavat palvelua omin sisällöin ja teemoin.

Vantaan Sanataidekoululla on seitsemän iltapäiväkerhoa Vantaalla, joiden piirissä on yhteensä noin 160 lasta, näiden lasten menettäminen/tippuminen pois sanataiteen piiristä on vuosittain suuri tappio. Perheet saavat ensimmäisen tuntuman sanataidekouluun iltapäivätoiminnan myötä. Iltapäiväkerhovuosi on tärkeä sanataiteen markkinoinnin kannalta, koska kontaktit ja yhteydet lapsiin ja heidän vanhempiin ovat olemassa. Osana iltapäivätoimintaa sen piirissä olevat lapset saavat sanataidekoulun ylläpitämissä kerhoissa sanataiteen perusopinnoista ensimmäisen kohdan, josta he voisivat helposti jatkaa taiteenperusopetusryhmiin. Näin ei kuitenkaan syystä tai toisesta tapahdu ja yhteys sanataidekouluun katkeaa iltapäiväkerhovuoden jälkeen.

Osana kehittämishanketta ovat tapahtumat, joilla oppilasmääriä on pyritty, ja tulevaisuudessa pyritään kasvattamaan. Tapahtumat ovat tärkeä osa näkyvyyttä ja tunnettavuutta ja niissä on mahdollista tavoittaa potentiaalisia asiakkaita ja kertoa yhdistyksen toiminnasta. Tapahtumissa on tärkeää tuottaa työpajatoimintaa, jossa ihmiset konkreettisesti pääsevät kokeilemaan sanataiteen tekemistä. Kolmannessa luvussa esittelen tuoreimman tapahtuman ja näyttelykokonaisuuden, joka toteutettiin iltapäiväkerholasten ja heidän vanhempiensa tavoittamiseksi. Tämän jälkeen käyn läpi muita tapahtumia, jotka ovat tärkeässä keskiössä oppilashankinnan edistämiseksi ja joiden sisällön tuottaminen on ollut vastuullani.

Luku neljä keskittyy markkinoinnin ja viestinnän välineisiin, joita on käytössä ja niiden kehittämiseen ja parantamiseen. Sosiaalinen media ja internet ovat avain asemassa tunnettavuudesta puhuttaessa, eikä niiden tuomia hyötyjä voi sivuuttaa oppilashankinnassa ja tunnettavuuden lisäämisessä. Yksi osa kehittämishanketta oli toteuttaa fokusryhmähaastattelu työyhteisössä ja saada sen myötä uusia ja rakkaita ideoita oppilashankintaan ja sanataiteen tunnettavuuskysymykseen esittelen haastattelun ja sen tuloksia luvussa viisi. Haastatteluun oli kutsuttu mahdollisimman laajalta kentältä ihmisiä, jotka työskentelevät Vantaan sanataidekoulussa. Näin saatiin ideoita ja kehittämisehdotuksia, jotka kattavat koko toimintakentän. Viimeisessä luvussa arvioin oppinäytetyöni onnistumista, ja koostan yhteenvedon jatkotoimenpide ehdotuksista, jatkuvuuden ja tunnettavuuden lisäämiksi. Lopuksi arvioin kehittämishankkeen tähänastista onnistumista ja avaan onnistumisia ja tappioita joita oppinäytetyössäni olen havainnoinut.

Oppinäytetyön tarkoitus on kehittää Vantaan sanataidekoulun markkinointia, kasvattaa taiteenperusopetusryhmien oppilasmääriä ja luoda uusia toimivia ryhmiä pääkaupunkiseudulle. Lisäksi tarkoitus on kasvattaa tietoisuutta sanataiteesta yleisesti, sekä tuoda ihmisten tietoon, mitä sanataide on. Kehittämissuunnitelma on tärkeä ja ajankohtainen, koska oppilasmäärien kasvu ja toiminnan laajentuminen ovat tärkeässä keskiössä Vantaan sanataidekoulun toiminnassa. Toiminnan kasvu vakauttaa yhdistystä taloudellisesti ja tuo lisää mahdollisuuksia toiminnan laajenemiseen. Samalla kun toiminta laajenee myös tietoisuus sanataiteesta kasvaa.

2 TAUSTAA

Tässä luvussa avaan ja selkeytän käsitteitä ja nimikkeitä. On tärkeää huomioida että Vantaan sanataidekoulu on erillinen itsenäinen yhdistys. Sen tärkeä yhteistyökumppani on Vantaan kaupunki, joka rahoittaa toimintaa ja antaa tilat taiteen perusopetukseen. Vantaan Sanataidekoulu myös toimii palveluntuottajana 7 eri iltapäiväkerhossa Vantaalla. Lisäksi halusin avata osiossa muita taiteen perusopetusta antavia laitoksia Vantaalla, ja vertailla lukukausimaksujen suuruuksia. On tietenkin huomioitava että eri taiteen lajit tarvitsevat erilaisia välineitä ja toimintatapoja, jotka vaikuttavat lukukausimaksuihin.

2.1 Vantaan sanataidekoulu ry

Vantaan sanataidekoulu on 1994 perustettu yhdistys, koulu antaa taiteenperusopetusta 4-18 -vuotiaille lapsille ja nuorille. Sanataidekoulun toimintaa ovat myös ryhmät vauvoille ja taaperoille, sekä aikuisille. Myös erilaiset omat ja yhteistyöprojektit, sekä lyhytkurssit ja koulutukset ovat tärkeä osa toimintaa. Vantaan sanataidekoulu on Suomessa alan pioneereja, ja on ainoa tuntiperusteista valtionavustusta saava sanataidekoulu maassamme. Taiteen perusopetusta Vantaan sanataidekoulu on antanut jo vuodesta 1995. Koulua ylläpitää Vantaan sanataidekoulu ry ja sen palveluksessa on noin 25 henkilöä. Opetuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin hyväksymää opetussuunnitelmaa, joka on laadittu opetushallituksen antamien perusteiden pohjalta. Vantaan sanataidekoulussa on tällä hetkellä mahdollista suorittaa yleinen oppimäärä taiteen perusopetusta, jonka laskennallinen tunti määrä on 500 opetustuntia. Sanataidekoulun arvoja ovat avoimuus, tasa-arvo, luovuus ja laadukas palvelu. Arvoja on rakennettu ja tarkennettu kuluneen vuoden aikana.

Vantaan kaupunki on tukenut sanataidekoulua sen perustamisesta alkaen antamalla opetustilat sekä toiminta- ja kohdeavustuksia. Vuonna 2008 Vantaan sanataidekoulu sai ensimmäisenä sanataidekouluna Suomessa opetusministeriön opetusluvan ja valtion tuntiperusteisen avustuksen. Oppilaat maksavat lukukausimaksun ja myös

muu kurssitoiminta on pääosin maksullista. Osa koulun projekteista ja yhteistyöhankkeista rahoitetaan erilaisilla apurahoilla.

Taiteen perusopetusryhmiä Vantaan sanataidekoululla toimii tällä hetkellä pääkaupunkiseudulla kymmenellä koululla, Toteemin taidetalossa, Kallion kirjastossa, sekä Tonttulan järjestö- ja nuorisotalossa. Lisäksi perhesanataideryhmät toimivat Tikkurilan ja Kallion kirjastoissa. Vantaan sanataidekoulun lukukausimaksut vuonna 2012 ovat 145–188€ lukukausi, joka sisältää materiaalit, 30–60 tuntia lähiopetusta, sekä mahdolliset retket ja tapahtumat. Sanataide ryhmät kokoontuvat kerran viikossa, kahden oppitunnin ajan, niin että opetuskertoja kertyy noin 15 lukukaudessa.

Vantaan esi- ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma on osa kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Kulttuurikasvatussuunnitelma on koottu luokka-asteittain eteneväksi tarjonnaksi eri taiteenaloilta. Vantaan sanataidekoulun tarjontaa on suunnitelmassa suositeltu luokka-asteille 5.-6, yhdessä musiikin ja elokuvan kanssa. Perusteina on että nämä taiteenlajit tukevat aiemmillä luokka-asteilla opittuja äidinkielen ja ilmaisun perustaitoja ja syventävät niiden kokemusta. Sanataidekoulu tarjoaa kursseja kaikille luokka-asteille ja päiväkodeille, mutta on tärkeää huomioida sisältöjen ja kurssitarjonnan suunnittelussa nämä nimenomaiset luokka-asteet ja kulttuurikasvatussuunnitelma. (Kulttuurikasvatussuunnitelma 2011, 12–13.)

Vantaan sanataidekoulu on siis yksi iltapäivätoiminnan palveluntuottajista Vantaalla. Sanataidekoululla on 7 iltapäiväkerhoa Vantaalla, joiden piiriin kuuluu 160 lasta perheeseen. Kerhot sijaitsevat tällä hetkellä Askiston koululla, Tuomelan koululla, Uomarinteen koululla, Martinlaakson koululla, Jokiniemen koululla, sekä lasten ja nuorten taidetalo Toteemissa Myyrmäessä. Palveluntuottajana iltapäiväkerhotoiminnassa sanataidekoulu on toiminut jo yli kymmenen vuotta. Osana iltapäivätoimintaa sen piirissä olevat lapset saavat sanataidekoulun ylläpitämissä kerhoissa sanataiteen perusopintojen ensimmäisen osion. Sanataiteen perusopetusta varten ryhmissä käyvät sanataideohjaajat viikoittain tai jossakin kerhoissa ip-ohjaajalla on valmiudet opettaa sanataidetta omassa kerhossaan. Taiteen perusopetuspisteitä iltapäiväkerholaiselle kertyy lukuvuoden aikana 60.

2.2 Iltapäivätoiminta

Iltapäivätoiminta on lakisääteistä, ja se on osa perusopetuslakia. Kunta voi itse järjestää sen tai hankkia ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä tätä vanhemmille erityistä tukea tarvitseville oppilaille. Etusijalla kerhopaikkojen haussa ovat 1. vuosiluokan oppilaat. Aamutoimintaa järjestävät Vantaalla muutamat palveluntuottajat, sanataidekoululla aamupäivätoimintaa ei tällä hetkellä ole. Vantaalla toimii kaikkiaan 62 iltapäiväkerhoa, joissa käy noin 1850 lasta. Kaupunki ohjaa toimintaa, mutta käytännössä sen järjestävät yhdistykset, järjestöt, seurakunta ja yksityiset yrittäjät. Iltapäiväkerhot toimivat pääasiallisesti koulujen ja seurakuntien tiloissa. Iltapäivätoimintaa tarjotaan koulujen arkipäivinä, klo 12.00–17.00. Vantaan kaupunki on määrittänyt iltapäiväkerhojen kuukausimaksut seuraavasti, hoidon tarve klo 12–16.00 on 80€/ kuukaudessa sekä hoidon tarve 12–17.00 on 110€/kuukaudessa. Toiminnan järjestämisen lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle ennen ja jälkeen koulupäivän. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ensisijaisena tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä. (Vantaan kaupunki 2009.)

2.3 Taiteen perusopetus

Taiteen perusopetus on koulun ulkopuolista, lapsille ja nuorille (4-18v) tarkoitettua taidekasvatusta. Taiteen perusopetusta antavat mm. musiikki- ja tanssioppilaitokset, käsityökoulut, teatteri- ja sirkuskoulut, sanataidekoulut ja arkkitehtuurikoulut. Taiteen perusopetus on tasoltaan toiselle etenevää ja sen pohjalla on alakohtaiset opetussuunnitelmat. Opetus antaa lapsille mahdollisuuden ilmaista itseään ja sekä myöhemmin hakeutua alan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Taiteen perusopetuksesta säädetään lailla (633/1998) ja asetuksella (813/1998). Taiteen perusopetusliiton mukaan 24 % peruskouluikäisistä lapsista saa taiteen perusopetusta ja oppilaita on yhteensä kaikissa oppilaitoksissa n 134 000 lasta ja nuorta.

Oppilaitokset voivat periä opetuksesta kohtuullisia lukukausi maksuja. Maksun päättää kunkin opetuksen tarjoaja itse, mutta lain mukaan opetusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi. Taiteen perusopetus jaetaan yleisiin ja laajoihin op-

pimääriin. Laajaan oppimäärän mukaiset opinnot ovat 1300 opetustuntia ja yleisen oppimäärän sisältää 500 opetustuntia. Yleinen oppimäärä sisältää 10 opintokokonaisuutta, ja opintoihin voi sisällyttää usean taiteenlajin opintokokonaisuuksia. (Taiteen perusopetusliitto 2013.)

Taiteen perusopetusliiton sivuilla taiteenperusopetus kerrotaan lukuina näin:

*Taiteen perusopetusta antavat oppilaitokset:
(tiedot vuodelta 2008, OPH)*

- *noin 300 kunnan alueella taiteen perusopetuksen tarjontaa*
- *464 oppilaitosta, joiden oppilaista noin 40 % opiskelee yleisen oppimäärän*
- *opetuksessa ja noin 60 % laajan oppimäärä opetuksessa*
- *noin 134 000 oppilasta*
- *Yli puolet oppilaista (53 %) opiskelee opetustuntikohtaista valtionosuutta saavissa oppilaitoksissa.*

(http://www.artsedu.fi/fi/taiteen_perusopetus) (Taiteen perusopetus2013.)

2.3.1 Sanataiteen perusopetus

Sanataiteen perusopetus on verrattain nuorta. Suomessa kattoyhdistys on Suomen sanataideopetuksen seura, joka valtakunnallisella tasolla pyrkii edistämään sanataidetta, sekä kehittämään sen opetussisältöjä. Seura järjestää myös erilaisia koulutus-tilaisuuksia ja tapahtumia sanataiteen alalla toimivien järjestöjen ja yhteisöjen kanssa. Vuosittain tällainen on esimerkiksi keväisin järjestettävä Tarinoiden maailma. Seura toimii Taiteiden perusopetusliitossa (TPO ry) sanataiteen edunvalvojana. Yhdistys on perustettu 2003 ja sillä on noin 140 jäsentä eri puolilla Suomea. (Suomen sanataideopetuksen seura ry 2013.)

Sanataiteen perusopetus määritellään opetushallituksen sivuilla seuraavanlaisesti:

Sanataiteen perusopetus antaa kielestä, kirjoittamisesta ja lukemisesta kiinnostuneille lapsille ja nuorille mahdollisuuden kehittää ja syventää kirjallista harrastustaan. Sanataiteen opetuksen tavoitteena on kielellisen ilmaisun ja mielikuvituksen rikastuttaminen. Kirjoittamisen ja kirjallisuudentuntemuksen avulla kehitetään ajattelutaitoja ja eläytymiskykyä, laajennetaan ilmaisuvaroja ja autetaan etsimään persoonallista ilmaisua ja vahvistetaan oppilaan identiteettiä.

*Sanataiteesta on toistaiseksi mahdollista suorittaa vain yleinen oppimäärä. Se koostuu Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden määrittämistä 10 opintokokonaisuudesta. Niiden pohjalta sanataidekoulut ja muut sanataideopetusta antavat voivat omissa opetussuunnitelmissaan yhdistellä ja jäsentää paikallisten tarpeiden mukaan. Nuorimpien opetuksessa painottuu ilo, leikki ja ilmaisuvapaus. Opetuksessa on keskeistä myös taiteidenvälisyys ja medialukutaito.
(http://www.oph.fi/koulutus_ ja_ tutkinnot/taiteen_perusopetus/sanataide)
(opetushallitus 2012.)*

2.3.2 Muu taiteenperusopetus Vantaalla

Vantaan kuvataidekoulu on Vantaan kaupungin ylläpitämä, taiteen perusopetusta antava lasten ja nuorten vapaa-ajan oppilaitos. Koulu on tarkoitettu 5–20-vuotiaille vantaalaisille lapsille ja nuorille. Toiminta on maksullista. Opetus noudattaa kuvataiteen perusopetuksen laajaa oppimäärää. Opetuspisteitä on useita eri puolilla Vantaata ja lukukausimaksut ovat 124–245€ lukukausi. (Vantaan kuvataidekoulu 2012.)

Vantaan musiikkiopisto on myös kaupungin ylläpitämä. Se on yksi Suomen suurimmista musiikkioppilaitoksista. Vantaan musiikkiopisto antaa monipuolista laajan oppimäärän mukaista musiikin perusopetusta vantaalaisille lapsille ja nuorille. Musiikkiopistossa annetaan opetusta klassisessa, pop/jazz- ja vanhassa musiikissa. Lisäksi taiteen perusopetusta musiikissa antaa Vantaalla yli kymmenen muuta yksityistä tai yhdistyspohjaista musiikkikoulua. (Vantaan kaupunki 2013.)

Arkkitehtuurikoulu Arkki toimii pääkaupunkiseudulla ja antaa taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan. Oppilaat ovat iältään 4–19-vuotiaita ja mukaan voi tulla kaiken ikäisenä. Oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Lasten ja nuorten arkkitehtuurikoulu Arkki ry on yleishyödyllinen yhdistys, jonka tarkoituksena on tukea ja kehittää lapsille ja nuorille suunnattua arkkitehtuuriin, rakennettuun ympäristöön, kulttuuriympäristöön, esineelliseen ympäristöön sekä rakentamisen ekologisiin perusteisiin liittyvää kasvatustyötä. Tikkurilan Vernissassa toimii kuusi ryhmää. Lukukausi maksut ovat 175–230€ lukukausi. (Arkkitehtuuri koulu Arkki 2012.)

Vantaan Tanssiopisto on Vantaan Tanssiopiston tuki ry:n ylläpitämä tanssin perusopetusta antava tanssioppilaitos Vantaalla. Opetuksen tavoitteita ovat kasvu tasa-

painoisiksi, vastuullisiksi ja itsenäisiksi aikuisiksi. Sekä tanssin taidemuotona ymmärtäminen. Tanssia voi opiskella tavoitteenaan esimerkiksi ammatilliset opinnot tai harrastaa sitä virkistävänä toimintana. Vantaan tanssiopiston lukukausimaksut ovat 161–510€. Tanssiopisto on toiminut Vantaalla jo 35 vuotta. Lisäksi tanssin perusopetusta antaa Tikkurilassa ja Korsossa Helsingin tanssiopisto, sekä balettikoulu Hari. (Vantaan kaupunki 2012.)

Tikkurilan Teatteri- ja sirkuskoulu antaa teatteritaiteen ja sirkustaiteen perusopetusta. Teatteritaiteen perusopetuksen tavoitteena on laaja näkemys teatterista esittävänä taiteena. Oppilas saa ikäkauteensa soveltuvaa kokemusta teatterin kentältä niin esiintyen kuin kokien katsojanakin. Olennainen osa opetusta on esitystoiminta. Opetus noudattaa laajan oppimäärän opetussuunnitelmaa ja on tarkoitettu ensisijaisesti 7-18 -vuotiaille. Opetus tukee henkilökohtaista kehitystä ja luovan asenteen syntymistä sekä rohkaisee taiteelliseen toimintaan. Opetuspaikkoja on eri puolilla Vantaan aluetta. (Tikkurilan teatteri- ja sirkuskoulu 2012.)

Sirkustaiteen perusopetus antaa kuvan sirkuksen perinteestä ja sen eri lajeista. Opetuksessa painotetaan tekniikan hallintaa ja säännöllisen, omatoimisen harjoittelun merkitystä. Opetuksen tavoitteena on auttaa oppilasta löytämään itseään kiinnostavin laji ja kehittymään taidoissaan. Sirkus ja teatterikoulun perusopetukset alkavat 193 €. (Tikkurilan teatteri- ja sirkuskoulu 2012.)

Taito uusimaa antaa käsityön taiteen perusopetusta 7-19 -vuotiaille Taitokäsityökoulu Helmissä Hakunilassa ja Hiekkaharjussa sekä aikuisille Aiku-Helmissä Hiekkaharjussa. Opetus on tarkoitettu kaikille käsillä tekemisestä innostuneille. Opiskelijoiden itseilmaisu ja tekemisen halu saavat siivet löytöretkellä työskenneltäessä eri käsityötekniikoiden ja -materiaalien parissa. Aikuisten perusopinnot kestävät noin neljä vuotta. Lukukausimaksut: 2 oh viikossa 120 €, 3 oh viikossa 145 € (sis. materiaalit). (Vantaan kaupunki 2012.)

Verrattaessa lukukausimaksuja Vantaan sanataidekoulun 188€ lukukausi maksu on linjassa, ehkäpä jopa aavistuksen edullisempi kuin muilla taiteenperusopetusta antavilla kouluilla ja yhteisöillä. Edullisin näistä oppilaitoksista on tällä hetkellä Taito uusimaan opetus. Lisäksi osassa taiteen perusopetusta antavissa oppilaitoksissa voi

opiskella laajoja opintoja, jotka ovat osittain lukukausimaksuilta korkeampia, riippuen taiteenalasta.

3 TAPAHTUMAT

Tapahtumat ja elämispajat ovat tärkeä osa Vantaan sanataidekoulun markkinointia. Juuri siellä missä tapahtuu, on tärkeää olla paikalla, näkyä ja tulla kuulluksi. Tapahtumat, joissa sanataidekoulu on mukana, ovat pitkälti kiinnittyneitä lähikuntiin ja näissä kunta on kumppani, joka osa rahoittaa toimintaa. Tapahtumat toimivat tiiviissä ekosysteemissä, joka aktivoituu tapahtuman ympärillä. Eri toimijoiden yhteistyö on monivuotista, kerrotaan tuottaja 2020, kulttuuri kokoaa hankeen loppuraportissa. Näin tapahtuu myös tässä osioissa esittelemieni Tottatarua ja Taidekarnevaalin kanssa, useat eri tahot kokoavat voimansa näihin tapahtumiin. Tapahtumien tuotanto on murroksessa ja tapahtuman tuotannossa vaaditaan yhä enemmän liiketaito-osaamista ja sen lisäksi että hallitsee taidekentän, on tuottajan kyettävä entistä kustannustehokkaampaan ja asiakaslähtöisempään tapahtuman suunnitteluun. (Halonen 2010, 52-53.)

3.1 Näyttely iltapäiväkerholaisten perheille

Keväällä 2013 lähestyimme Vantaan sanataidekoulun piirissä olevia iltapäiväkerhojen lapsia ja vanhempia heille suunnatulla näyttelytapahtumalla. Heidän tavoittamiseen rakennettiin maaliskuussa elämispaja lasten taidetalo Toteemiin ja Tikkurilan kirjaston lastenosastolle, näyttely ajoittui: 25.3.–26.4.2013. Elämispajan pohjana ovat Camilla Mickwitzin kuvitukset Jason – lastenkirjoihin. Kuvitusoriginaalit olivat osa isompaa näyttelykokonaisuutta Mickwitzin tuotannosta, jota lastenkirjainstituutti vuokraa. Mickwitz on tunnettu esimerkiksi Pikku Kakkosen aloitus animaatiosta, sekä useista lastenkirjasarjoista, kuten Jason ja Emilia.

Päädyimme sanataidekoulussa rajaamaan elämispajan Jason kirjoihin, tilan ja sisällön pitämiseksi tiiviinä ja toimivana elämispajaa varten. Kirjoja joista kuvitukset olivat, on kolme: Jason, Jasonin kesä ja Jason muuttaa. Mickwitzin kirjat ovat klassikkoja, jotka ovat tuttuja niin vanhemmille kuin lapsillekin. Kirjoista on viime vuosina otettu uusintapainoksia.

Näyttelyopastuksia ja työpajoja varten palkattiin sanataideohjaaja Soili Pohjalainen. Hän suunnitteli pajojen opastuksen ja pajassa perheenä tehtävän sanataidetehtävän. Näyttely siirrettiin puolivälissä lainaikkaa Tikkurilan kirjastoon. Jason elämispajan pohjatyöstä vastasi lisäksi ja Johannes Keltto, pidimme aloituspalaverin joulukuussa 2012. Keltto vastasi taulujen vuokrauksesta ja siihen liittyvistä asiapapereista, sekä rahdista lastenkirjainstituuttiin päin. Hän teki myös apurahahakemuksen suunnitelmiamme pohjalta Kansan sivistysrahastoon. Minä selvitin tilojen varauksen ja aikataulutuksen lastentaidetalo Toteemin tuottajan kanssa ja Tikkurilan kirjaston lasten- ja nuortenosaston johtavan informaattikon kanssa. Kokoonnuimme palaveriin maaliskuun alussa, jossa selvitimme alustavasti näyttelyn aikataulutuksen, mainostuksen ja rakennukset, purut, sekä siirrot. Palaveriin osallistui myös Vantaan sanataidekoulu rehtori, Aulikki Rundgren. Työnjako näissä jakautui kolmelle henkilölle (Keltto, Pohjalainen, Räinen)

Pajojen aikataulutus suunniteltiin niin että kaikille seitsemälle iltapäiväkerholle varattiin oma tutustumisaika näyttelyyn (Liite 1). Perheet kutsuttiin henkilökohtaisella kutsulla pajaan (Liite 2) ja jokaisen vierailun kesto oli yhden tunnin. Pajojen idea oli nimenaan saada perheet yhdessä liikkeelle ja tutustumaan näyttelyyn ja sanataidekoulun toimintaan, sekä jakaa materiaalia ja tietoa syksyn opetusryhmistä. Pajassa oli myös mahdollisuus avoimen keskusteluun ja kysymyksiin sanataiteesta. Ohessa perheille tarjottiin mahdollisuus ilmoittaa lapsensa syksyllä alkaviin taiteen perusopetusryhmiin tarjoushintaan. Pajoja varten painatettiin myös tarroja sanataidekoulun liskomaskotilla. Pajaa tarjottiin myös Länsi-Vantaan ja Itä-Vantaan esikouluryhmille (Liite 3). Päiväkodeille pajaa tarjottiin sähköpostin kautta. Olemassa olevia sähköpostilistoja ei ollut olemassa, joten loin kaksi erillistä listaa; Itä-Vantaan päiväkodit ja Länsi-Vantaan päiväkodit. Sähköpostilistat ovat hyödyksi myös jatkossa. Päiväkotipajoihin osallistui yksi ryhmä Länsi-Vantaalta.

Jason pajan kutsut painatettiin A5 muotoon, paksulle korttipahville, jotta kutsu olisi ryhdikäs ja huomattava. Pajojen tiedotus toimi seuraavanlaisesti: kutsut jaettiin perheille ip-kerhojen kautta reppupostina, mainokset pajoista laitettiin kerhojen seinälle esille ja tähdensin ohjaajia markkinoimaan pajaa kaikille lapsia hakeville vanhemmille aktiivisesti. Pajat käynnistyivät suurin odotuksin, mutta koimme niiden kanssa totaalisen pettymyksen. Yhteensä pajaan kävi tutustumassa 3 perhettä kaikista kerhoista.

Tikkurilan kirjastolle järjestettiin tiistaina 23.4 kaikille kirjaston asiakkaille avoin Jason näyttelyopastus ja työpaja klo 18.00. Tuolloin paikalla olin minä, tuottajan roolissa kertomassa toiminnasta ja jakamassa esitteitä syksyn opetuksista ja sanataidekoulusta, sekä Pohjalainen vetämässä avointa näyttelyopastusta ja pajaa satuleikkihuoneessa. Pajassa vieraili yhteensä 23 henkilöä ja illan aikana saatiin mahdollisia uusia asiakkaita 4-6-vuotiaiden ryhmään. Illan päätteeksi näyttely purettiin ja pakattiin puukolliin odottamaan rahtia, jonka tauluille olin seuraavaksi aamuksi tilannut.

Jason näyttelyä elävöitettiin rekvisiitalla (kuva Anna Räinen)

3.2 Kevätjuhlat osana markkinointia

Vantaan sanataidekoulun perinteinen kevätjuhla järjestetään toukokuussa kun taiteen perusopetuskerrat ovat loppuillaan. Keväällä 2013 juhla järjestetään kolmatta vuotta peräkkäin lasten ja nuorten kulttuuritalo Vernissassa keskiviikkona 14.5. Ilta-

päiväkerhoista juhlaan osallistuu Jokiniemen kerho, joka sijaitsee tällä hetkellä ai-noana Itä-Vantaalla. Sanataidekoulu on jo niin laaja, ettei ole mahdollista järjestää yhtä suurta juhlaa, johon tulisivat sekä taiteenperusopetusryhmät että iltapäiväkerhot vanhempineen. Viime vuosina iltapäiväkerhot ovat pitäneet pieniä, kerhokohtaisia, kevätjuhlia lännen puolella. Kevätjuhla on tärkeä tapahtuma, jossa vanhemmat, niin iltapäiväkerholaisten, kuin muiden taiteen perusopetusryhmien, pääsevät näkemään, mitä tunteilla on tapahtunut. Oppilaat saadaan jatkamaan ryhmissä, kun vanhemmil-le on konkreettista näyttöä sanataiteesta. Lisäksi vanhempia tavoitellaan liittymään yhdistyksen jäseniksi.

Ongelmana on ollut Länsivantaalaisten iltapäiväkerholaisten ja heidän vanhempiansa mukaan saaminen idän puolelle. Vernissan juhla on kyllä ollut avoin aina kaikille, mutta juhlaan on kuitenkin ollut haastavaa saada ohjelmaa mahtumaan kaikilta. Ti-lakin on rajallinen, eivätkä kaikki mahtuisi yhteiseen juhlaan. Vuorotteluvuosi ideaakin on joskus ajateltu, mutta riskinä on silloin se että ryhmät, joilta ei ole esityksiä eivät saavu juhlaan ollenkaan. Järkevintä olisi järjestää kaksi erillistä suurempaa juhlaa. Koska kuusi iltapäiväkerhoista sijaitsee tällä hetkellä Länsi-Vantaalla, olisi maantie-teellisesti järkevää järjestää näiden kerhojen yhteinen juhla tälle suunnalle. Koska tämä juhla painottuisi iltapäiväkerhoille, syksyn ryhmien markkinointi ja sanataiteen puolesta puhuminen olisivat erittäin korostetussa ja tärkeässä roolissa juhlassa. Vas-taavan sanataideohjaajan tai rehtorin puheenvuoro on tärkeä osa ohjelmaa. Vielä keväällä 2013 Juhlat päätettiin kuitenkin pitää vielä kerhokohtaisesti, mutta mahdolli-
sesti seuraava keväänä kerhot pitävät yhden suuren juhlan Länsi-Vantaalla.

Vernissan juhla on melko toimiva konsepti ja vanhempien, sekä lasten odottama ta-pahtuma. Tila on yleensä täytynyt taiteen perusopetusryhmistä ja heidän läheisis-tään, niin että pienimmät ovat istuneet patjoilla lattialla. Vernissan juhlassa jokaiselle ryhmälle on varattu esiintymisaikaa 5 minuuttia siirtoihin ja vaihtoihin täytyy laskea varaa 2-5 min/esitys. Juhlan kesto voi maksimissaan olla puolitoista tuntia, jotta ih-miset jaksavat olla paikalla, eikä mielenkiinto herpaannu. Ennen juhlaa on mahdolis-ta ostaa ennakkoon varattuja riiviösanomia sekä antologioita. Juhlan alkuun on jär-jestetty myös jäsenrekisteriin ilmoittautumismahdollisuus. Kevätjuhlatilan kirjoittaja on varannut syksyllä 2012 Vantaan kaupungilta, Vernissan kulttuuritalo on paikkana ihanteellinen sijaintinsa ja ison salin puitteissa, lisäksi Vernissan tekniikka- ja valo-

henkilöstö on käytettävissämme. Ensimmäiset ilmoitukset kevätjuhlanpäivämääristä ovat menneet oppilaille ja heidän perheilleen Joulun sanispostin (tiedotteen) mukana. Kevätjuhlakutsut jaetaan huhtikuun loppuun mennessä, Kaikkien ryhmien ohjelmanumeron nimi ja sisältö tulee olla tuottajalla myös tuohon mennessä.

3.3 Muut tapahtumat

Vantaan sanataidekoulu on ollut vuosittain mukana tapahtumissa, joita järjestetään Vantaalla. Nämä niin lasten, kuin muutkin kulttuuritapahtumat, ovat tärkeitä tunnetavuuden kannalta. Jo perinteisiksi tapahtumiksi ovat nousseet Tottatarua lastenkirjallisuus tapahtuma, sekä Taidekarnevaali. Näissä tapahtumissa liikkuu paljon lapsiperheitä, joissa on mahdollisia uusia harrastajia. Usein tapahtumissa kuulee, ettei sanataidekoulu tai sen toiminta ole tuttua.

Lasten kirjallisuustapahtuma Tottatarua järjestetään keväisin Pakkalan oppimis- ja informaatio keskuksessa. Keväällä 2013 tapahtuma järjestettiin 21.4. klo 10–15 jo kuudennen kerran. Tapahtuma on useiden tahojen yhdessä toteuttama. Mukana tapahtumaa tekemässä ovat Pointin kirjasto, Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut, Vantaan sanataidekoulu, Y.E.S. -päiväkoti, Unicef, MLL Aviapolis, Vantaan kansainvälinen koulu ja vanhempainyhdistys Vakka ry. Tapahtumaa sponsoroit Aviapolis. Tapahtuma on suunnattu 0-12 -vuotiaille ja heidän perheilleen. Vantaan sanataidekoululta tapahtumaan tuli varjoteatteripaja, joka perustui vedenalaisiin eläimiin. Paja oli suunnattu koko perheelle ja pajaa vetämään oli palkattu teatteri-ilmaisun ohjaaja Tuomas Karisto. Lisäksi olin paikalla itse markkinoimassa koulua ja jakamassa tietoa syksyn opetuksista. Varjoteatteripajassa vieraili yhteensä 86 henkilöä. Konseptina työpaja oli hyvä, koska askartelun äärellä oli aikaa keskustella ihmisten kanssa sanataiteesta, markkinoida koulua ja jakaa esitteitä.

Yksi kevään tärkeimmistä tapahtumista on Vantaan taiteen perusoppilaitoksia esittelevä tapahtuma Taidekarnevaali. Taidekarnevaali järjestetään vuosittain Tikkurilassa Kulttuurikeskus Orvokissa. Oppilaitokset suunnittelevat ja toteuttavat tapahtuman yhteistyössä, sanataidekoululta kokouksissa on ollut edustamassa rehtori. Seuraava Taidekarnevaali järjestetään 27.4.2013. ja tapahtuman kellonaika on 11–15. Vantaan

sanataidekoululta karnevaaliin lähtee mukaan yksi sanataideohjaaja, rehtori ja kaksi nuorta. Sanataideohjaaja vetää ennalta sovitussa luokkatilassa varjoteatteripajaa nimellä Hauskat hurjat noidat ja nuoret pitävät ongintapistettä sään salliessa pihalla, jossa saa pieniä sanataidetehtäviä suoritettavakseen, kortteja sekä sanataidekoulun tarroja. Kokoan esitemateriaalin ja opasteet, sekä ohjeistan nuoret ongintapisteen vetämiseen. Suunnittelin onginnasta saatavan tehtäväsisällön helpoksi ja verbaalisesti suoritettavaksi. Tähän ratkaisuun päädyin, koska onginta suunniteltiin ulkona tapahtuvaksi, jolloin toiminta oli tehtävä mahdollisimman sujuvaksi. Kirjoitustehtävät vaativat lisäpuitteita, joiden järjesteleminen olisi vaatinut lisäresursseja ja materiaaleja. Mielestäni näiden nuorten, jotka ovat olleet opetusryhmissä pitkään ja yleisten taiteen perusopetustensa loppupuolella, hyödyntäminen osana toimintaa on tärkeää. He ovat myös oivallinen markkinoinnin välinen kertomaan mitä sanataide on, mitä tunteilla tehdään ja mitä hyötyä he ovat siitä itse saaneet omaan elämäänsä. Vantaan sanataidekoulun nuoret ovat itse myös aktiivisesti olleet kiinnostuneita tulemaan mukaan tapahtumiin, mikä on ollut erittäin positiivista huomata.

Syksyllä 2013 Vantaan sanataidekoulu tekee elämispajan yhteistyössä Vantaalaisten kirjastojen ja kirjailija Siri Kolun kanssa. Paja perustuu Siri Kolun menestys lastenkirjasarjaan: Me Rosvolat. Kahden viikon aikana Vantaan sanataidekoulun tuottama Me Rosvolat -paja nousee kahdeksaan Vantaalaiseen kirjastoon ja se on suunnattu 3-4 luokille. Samalla luokille on kirjastojen puolesta kirjavinkkausta ja Siri Kolu kulkee mukana kertomassa työstään lastenkirjailijana. Kahden viikon kiertue 2.-15.9 huipentuu kirjastojen lastenpäivään lauantaina 14.9.13. Tuolloin elämispaja on Tikkurilan-kirjastossa ja yleisölle avoin. Tapahtuma on merkittävä oppilashankinnan kannalta niin iltapäiväkerho puolella, kuin muissakin ryhmissä.

4 MARKKINOINTI JA TIEDOTUS

Tässä luvussa keskityn sanataidekoulun markkinointiin ja tiedotukseen. Sanataide-ryhmien luku vuosi käynnistyy pääsääntöisesti viikolla 37, kevätlukukausi käynnistyy viikolla 3. Vuoden aikana on kuitenkin paljon erilaisia lyhytkursseja ja tapahtumia,

joita täytyy markkinoida ja mainostaa eri vuoden aikoina. Perusmarkkinointia ovat lehtimainokset ennen kauden alkua ja puolivälissä (liite 4), samoin kohdennetut mainokset ryhmille joiden koko on pieni. Joulukuussa toteutetun mainonnan myötä Simonkallion 7-9 -vuotiaiden ryhmä kasvoi 3 lapsen ryhmästä 6 lapsen ryhmäksi, samoin Itä-Hakkilan ryhmä kasvoi kolmesta kuuteen. Heppahöperöiden ryhmään saatiin yksi uusi harrastaja. Suunnittelin mainokset valmiille ilmoitus pohjille, joita Orange ad on luonut sanataidekoulun käyttöön. Lähetin painoon eriversiot mainoksista ja toimitin ne kouluille jaettavaksi reppupostina. (liite 5)

Markkinointi sosiaalisessa mediassa on nykypäivänä asia, jota ei voi ohittaa. Sosiaalisen median hyödyntäminen markkinoinnissa on järjestölle tärkeää. Sosiaalisen median käyttö lisääntyy jatkuvasti ja IRO researchin tekemän tutkimuksen mukaan 44 % suomalaisista käyttää päivittäin jotain sosiaalisen median palvelua. Suomalaiset facebook käyttäjät ovat keski-ikältään 39-vuotiaita. Mikä on huomattavaa, sosiaalisten medioiden käyttö painottuu seuraamiseen enemmän, kuin lataamiseen ja tuottamiseen (P Seppälä, 2012, 18–19). Tämä on tärkeä huomio omaa yhdistystä ja sen toimintaa markkinoitaessa esimerkiksi facebookissa.

4.1 Web-sivut ja blogi

Vantaan sanataidekoulussa tehtiin merkittävä ja laaja imagon ja julkisivun uudistus kesän ja syksyn aikana 2012. Helsinkiläinen mainostoimisto Orange ad rakensi uudet nettisivut, logon ja graafisen ilmeen koululle, yhteistyössä koulun hallinnon kanssa. Web-sivut rakennettiin Wordpress pohjaan ja sivujen päivittäminen on kirjoittajan ja toisen työntekijän (Keltto) vastuulla. Sivuille päivitetään aktiivisesti mm. tapahtumia joissa sanataidekoulu on mukana, sekä muuttuvia kurssitietoja ja alkavia kursseja. Sivujen etusivulle nostetaan ajankohtaisia ja tulossa olevia tapahtumia sekä uusimmat blogit. Ilmoittautuminen ryhmiin, lyhytkursseille ja leireille tapahtuu pääsääntöisesti nettilomakkeen kautta, lomakkeen tiedot päätyvät tuottajan sähköpostiin, joka jatko käsittelee ne ja vastaa yhteydenottoihin.

4.2 Facebook

Vantaan sanataidekoulun omat facebook sivut avattiin 2011. Tällä hetkellä sivulla on ylläpitäjiä kolme: kirjoittaja itse, vastaava sanataideohjaaja, sekä yksi sanataideohjaaja ja projektiluontoisesti töitä sanataidekoululle tekevä henkilö. Sanataidekoululla seuraajia on tällä hetkellä 266 (tykkääjää.) Profiilin tiedoista ilmenee, että suurin seuraajakunta(24,4 %) koostuu naisista joiden ikä on 33–44 vuotta. Tykkääjistä 75.3 % on naispuolisia ja 21 % miehiä. Suurin osa asuu pääkaupunkiseudulla. Facebookin käyttöä on aktivoitu kevään 2013 aikana ja sivun ylläpitäjät pyrkivät luomaan kaikista sanataidekoulun kursseista ja tapahtumista sivuille tapahtuman, jota jaetaan henkilökohtaisilla profiilisivuilla eteenpäin. Samoin tapahtumia ja ilmoituksia omilta Web-sivuilta jaetaan seinälle. Esimerkiksi kurssi, joka laitettiin syyskuussa 2012 sanataidekoulun seinälle ja jota kukaan ei jakanut eteenpäin, tavoitti 93 henkilöä. Aikuisten lyhytkurssi, jonka kirjoittaja ja Keltto jakoivat omilla henkilökohtaisilla sivuillaan, tavoitti 435 henkilöä. Näistä 119 näki sen sanataidekoulun omalla sivulla ja 326 eteenpäin jaettuna.

Seppälä kirjoittaa tärkeän huomion siitä, että facebookin käyttäjäkunta laajenee ja lisääntyy kolmekymppisistä, kun sekä nuoremmat, että vanhemmat ottavat palvelua omakseen. (Seppälä 2012.) Sanataidekoulun profiilissa tämä ei vielä näy, mutta on mielenkiintoista seurata kehitystä. Facebook sivu on järjestölle hyvä tiedonvälityksen kanava. Se tuo käyttäjille lisäarvoa ja on yhteisö, jossa asiasta kiinnostuneet voivat kohdata ja keskustella. Facebook sivu on ryhmää toimivampi ratkaisu markkinoinnin ja ulkoisenviestinnän kannalta. (Seppälä 2012.)

4.3 Sähköposti ja sähköinen kalenteri

Sähköposti on välttämätön tiedonkulun väline. Jokaisella sanataidekoulun iltapäiväkerholla on oma kerhokohtainen sähköpostiosoitteensa. Sähköposti on pääasiassa tähän asti toiminut kerhojen ja ip-toiminnanohjaajan yhteydenpitovälineenä. Ohjaajat ovat olleet nihkeitä ottamaan sitä aktiivisempaan käyttöön yhteydenpitovälineenä vanhempia kohtaan. Ajatus kuitenkin on luopua reissuvihkojen käytöstä kenties koonaan ja siirtyä tiedottamaan sähköpostin välityksellä.

Tiedonkulkua ja viestintää voidaan mielestäni parantaa seuraavanlaisesti: Joka elokuu kun ryhmien kokoonpanot ovat selvillä, jokaisen ip-kerhon vastuuhjaaja luo listan oman kerhostaan ja lähettää listasta kopion ip-toiminnan ohjaajalle. Samoin jokainen sanataideohjaaja luo listan omasta ryhmästään. Näin helpotetaan tiedottamista ja ylimääräisten lappujen ja lippujen lähettelyä. Hallinto voi lähettää koko sanataidekoulua ja sen asiakkaita koskevia joukkosähköposteja ja jokainen kerho voi hoitaa oman kerhokohtaisen tiedonkulun tätä kautta.

Sähköinen kalenteri otettiin käyttöön syksyllä 2012, nyt keväällä 2013 voi sanoa sen vihdoin toimivan kiitettävästi hallinnon osalta ja olevan tärkeä osa toimivaa työkaluttua. Syksyllä 2012 loin itselleni google-tilin, loin oman työkalenterin, sekä oman tilin alle sähköiset työkalenterit kaikille ohjaajille, joilla on lyhytkurssi toimintaa tarjolla Vantaan sanataidekoulussa. Jaoin jokaiselle tämän oman kalenterin ja annoin siihen muokkausoikeuden, pyysin jokaista merkitsemään kalenteriin vapaat ajat joihin kurssivarauksia voi ottaa. Tämä ei toiminut vielä niin kuin olisin toivonut vaan jouduin soittaman ja varmistamaan varauksia, koska aikoja kalenteriin ei ollut laitettu. Kun kurssi varaus oli otettu vastaan ja lyöty lukkoon lisäsin sen kunkin omaan kalenteriin. Samalla laitoin lisätietoihin osoitteen, osallistuja määrän ja yhteyshenkilön tilaajalta. Tämä kurssivarausten osalta toimiva kalenteri toimisi parhaiten niin, että ohjaajat itse vapauttaisivat näkyviini aikoja, joihin varauksia voi ottaa. Seuraavaa syksynä toivon parannuksen tähän tulevan ja kalenterin todella toimivan niin ettei yhden varauksen eteen tarvitse tehdä useaa varmistussoittoa.

Ohjeistin ja autoin hallintoa; rehtoria, vastaavaa sanataideohjaajaa ja toimistosihteerä omien Google-tilien avaamisessa, sekä kunkin oman työkalenterin jakamisessa. Kalenterit toimivat nyt niin, että jokainen hallinnosta näkee toistensa kalenterit ja hallinnoivat omia tilejään ja kalenterejaan. Kalenterien kautta näkee helposti mitä mahdollisesti on tulossa, onko toinen tavoitettavissa, milloin onnistuu yhteisen kokouksen koolle kutsuminen.

5 FOKUSRYHMÄ HAASTATTELU

Fokusryhmiä voidaan hyödyntää tehokkaasti hyödyntää luomaan näkemyksiä, miten mahdolliset asiakasryhmät tulevat käyttäytymään. Ryhmän koko saattaa vaihdella, mutta ryhmän koon ollessa seitsemästä kahteentoista, keskustelu säilyy riittävän intensiivisenä sekä monipuolisena. Ryhmän jäsenillä tulee olla myös riittävästi tietämystä ja kokoemusta tutkittavasta ongelmasta. Fokusryhmän toiminnan kannalta hyvä moderaattori on tärkeä. Fokusryhmien etu on se että pieni ryhmä kykenee keskinäisillä keskusteluillaan ja keskustelemalla ryhmän moderaattorin kanssa tuottamaan toimeksiantajan näkökulmasta usein arvokkaita ajatuksia ja näkemyksiä (Ojasalo ym. 80–86).

Kehittämishankkeen yksi osa oli koota fokusryhmä haastattelu pohtimaan ja kehittämään Vantaan sanataidekoulun toimintaa. Tämä luku käsittelee ja avaa haastattelua. Valitsin ryhmähaastattelun koska halusin saada ideoita ja mielipiteitä usealta taholta, siitä miten sanataidekoulun markkinointia voisi kehittää. Ryhmähaastattelun muoto oli myös mielestäni antoisa, koska kaikki ryhmänjäsenet tunsivat toisensa ennalta ja luotin siihen että vapaamuotoinen ideointi herättäisi hyviä ja varteenotettavia kehitysideoita.

5.1 Haastattelun suunnittelu

Kutsuin fokusryhmään eri osa-alueiden työntekijöitä, joilla on laaja koulutus ja työtausta. Tarkoitus oli saada keskusteluun mahdollisimman monipuolisia näkökulmia. Fokusryhmä haastattelun ajankohdaksi valitsin työyhteisön kehittämis-, suunnittelu- ja virkistyspäivän, koska tuolloin tavoitettavissa oli mahdollisimman moni ja erillistä ajankohtaa ei tarvittaisi. Päivä oli tammikuun 11. 2013, olimme vuokranneet työyhteisön käyttöön koko päiväksi Pasilassa sijaitsevan Rauhanaseman. Fokusryhmän moderaattoriksi valitsin henkilön, jolla on hallinnollinen kokemus ja näkökulma, ja hän tuntee myös vahvasti taiteenperusopetuskentän. En itse toiminut moderaattorina, koska halusin keskittyä havainnoimaan ja kirjaamaan keskustelua tarkkailijan roolissa. Lisäksi luotin moderaattorin taitoihin johdatella jatkokysymyksiä ja kehittämiseh-

dotuksia. Laadin listan kysymyksiä ja ongelmia, joista halusin saada fokusryhmän keskustelemaan. Kysymyslistan (Liite 6) toimitin moderaattorille etukäteen ja ohjeistin häntä myös tehtävässään.

Fokusryhmää varten varattiin sivuhuone, jotta keskustelu olisi mahdollisimman intensiivinen ja häiriötekijätön. Keskustelua varten olin varannut muistiinpanovälineet havainnointia varten ja keskustelu nauhoitettiin kahdella eri nauhoitusvälineellä.

5.2 Ryhmän valinta

Kuten Ojasalo ym. 2009 kirjoittaa keskeistä fokusryhmän onnistumisen kannalta on ryhmän jäsenten valinta. Soveliaimpia ovat ihmiset joita kyseinen teema kiinnostaa ja joilla on riittävä tietämys. Kutsuin fokusryhmään eri osa-alueiden työntekijöitä, joilla on laaja koulutus- ja työtausta yhdistyksessä. Tarkoitus oli saada keskusteluun mahdollisimman monipuolisia näkökulmia. Samoin ajattelin myös laajaa ikähaitaria hyötynä, ryhmä koostui 18–45-vuotiaista henkilöistä. Moderaattorille annoin teeman ja keskeiset kysymykset jotka tulisi käydä keskustellen läpi, lisäksi olin laittanut ylös muutaman ylimääräisen kohdan joihin tarvittaessa voisi pureutua jos aikaa jäisi.

Ryhmä koostui seuraavanlaisista henkilöistä: Nainen 35 vuotta iltapäiväkerho-ohjaaja ja sanataideohjaaja, taustalla teatteri-ilmaisun opintoja, työskennellyt sanataidekoulussa 2,5 vuotta. Nainen 32 vuotta sanataideohjaaja, vapaatoimittaja FM, työskennellyt sanataidekoulussa 3,5 vuotta. Iltapäiväkerho-ohjaaja 23 vuotta työskennellyt sanataidekoulussa 3,5 v. Nainen 19 vuotta, suorittanut sanataiteen perusopinnot ja toiminut sanataideohjaajana puolivuotta, mukana toiminnassa yli 8 vuotta. Moderaattorina toimi kirjailija, 27-vuotias mies, joka on myös toiminut vararehtorina, sekä sanataideohjaajana, työskennellyt sanataidekoulussa 1,5 vuotta. Ryhmän havainnoijana toimin itse, olen työskennellyt sanataidekoulussa 5,5 vuotta. Lisäksi ryhmään oli kutsuttu nainen 45 vuotta, iltapäiväkerho-ohjaaja, kulttuurituottaja, työskennellyt sanataidekoulussa puoli vuotta. Hän ei päässyt paikalle.

Ryhmä koostui siis laajasta tietämyksestä. Kokemusta oli ip-ryhmistä, sanataiteen perusopetusryhmistä ikähaitarilla 4-18v. Ryhmän jäsenillä oli hallussaan kattava tie-

tämys Vantaan sanataidekoulun toiminnasta ja ryhmistä usean vuoden ajalta. Tärkeä näkökulma oli myös nuorella joka on ollut niin oppilaana kuin ohjaajana ryhmissä.

5.3 Havainnointi

Aloitin haastattelun kertomalla sen olevan osa opinnäytetyötä ja sen tuottaman keskustelun tuovan arvokasta tietoa ja ideoita Vantaan sanataidekoulun kehittämiseen ja oppilashankintaan. Esittelin ryhmän moderaattorin ja kerroin että haastattelu nauhoitetaan ja toimin itse haastattelun havainnoijana. Toivoin mahdollisimman vapautunutta ja idearikasta keskustelua ja ihmisiä kertomaan avoimesti hulluimmatkin ideansa.

Moderaattori avasi keskustelun ja aloitti teemasta miten kehittää sanataidekoulun toimintaa ja imagoa. Keskustelu lähti hyvin käyntiin ja tärkeitä näkökulmia nousi esiin. Laatu ja pitkäjänteinen työ sen eteen nähtiin merkittävänä. ”Jotta toiminta ja imago olisivat pitkällä tähtäimellä kannattavaa, toiminnan tulisi olla niin laadukasta ja hyvää, että se rakentaisi imagoa itse itselleen. Mitään äkkinäistä keinoja ei ehkä ole, vaan kaiken pohjana on laatu ja hyvä sisältö.” (Pohjalainen 2013.) Markkinointi ja ilmeen kohotus, joihin oli tehty syksyllä 2012 muutoksia, herättivät positiivista keskustelua. Uusi logo ja ilmeen muutos koettiin hyvänä. ”Kaikki jatkuva markkinointi ja eri yhteistyötahot, kuten kirjasto yhteistyö on kuitenkin tärkeää.” (Nyyssönen 2013.) ”Imagon eteen on jo tehty paljon, nettisivu uudistukset ja yhtenäiset ilmoituspohjat ovat vuodelta 2012 eikä -85.”(Pohjalainen 2013.)

Kaikki tiedotus vanhemmille koettiin tärkeäksi. ”On tärkeää antaa vanhemmille tietoa ja kertoa kaikesta toiminnasta.” (Sahari 2013.) Kuitenkin se, mitä vanhemmille kerrotaan ja miten heille avataan sanataiteen käsitettä, herätti erilaisia kehitysehdotuksia. ”Postin ulkoasun tulisi olla viimeistely ja vakuuttavan oloinen. Useimpia vanhempia voisi puhutella se viesti, että mitä hyötyä tästä on sinun lapsellesi.” (Pohjalainen 2013.)

Moderaattori johdatteli keskustelun ideoimaan konkreettisia hyötyjä. ”Siellä saa vapautua, konkreettisesti, eikä vaan kirjoittaen, niin kuin mulle on käynyt. Kun saa improta ja tehdä muitakin juttuja.” (Strengell 2013.) ”Siellä saa käyttää mielikuvitusta.” (

Sahari 2013.) ”Luovuus, itsevarmuus, laaja sanavarasto ovat tärkeitä.” (Pohjalainen 2013.) ”Monipuolisuus, on se mitä itse korostan, puhutaan monien taiteen alojen yhdistämisestä keinoina, teatteria, musiikkia ja liikettä.” (Nyyssönen 2013.) ”Sanataide ei ole mikään kymppin ainekirjoittajien oma kerho.” (Pohjalainen 2013.) Oli helpottava seurata havainnoijana miten kivuttomasti keskustelu eteni ja ideoita ja ajatuksia nousi solkenaan. Moderaattori piti keskustelun hienosti oikeilla linjoilla ja osasi esittää syventäviä kysymyksiä nousseisiin aiheisiin keskustelun edetessä.

Keskustelua Vantaan sanataidekoulun tunnettavuudesta käytiin myös ja pinnalle nousi koko sanataiteen kentän tuntemattomuus, kaikki olivat törmänneet samaan. Moderaattorin mukaan kyseessä on pohja ongelma joka kattaa kaiken sanataiteeseen liittyvän, eikä ainoastaan ole vain Vantaan sanataidekoulun ongelma. ”Ihmisille joutuu kertomaan laajasti sanataiteen käsitteestä ja avaaman sitä. Jos kertoo jollekin olevansa sanataideohjaaja, kuulee usein: ai, mielenkiintoista mitä se oikein on?” (Pohjalainen 2013.) Vanhempien tietämättömyys koettiin selvästi haasteena ja ongelmana. ”Aikuiset ajattelevat usein, valitettavasti, tänä päivänä, että lapsia ruvetaan valmistamaan yhteiskuntaan niin että heillä olisi hienot mahdollisuudet selviytyä kilpailussa. Tämän kautta voisi kertoa heille mitä hyötyä siitä sanataiteen osaamisesta on, päätyipä lapsi ihan mihin vain, on hyötyä siitä että osaa omaa äidinkieltään.” (Pohjalainen 2013.)

Keskustelussa nousi selkeästi esiin luovan ’hulluuden korostaminen` ja ihmisten tiedottaminen sanataiteen laaja-alaisuudesta ”Monelle tulee helposti se mielikuva, että se on pelkkää kirjoittamista.” (Nyyssönen 2013.) ”Jotenkin tulisi korostaa sitä että se on luovaa kirjoittamista ja sekopäisyyttä.” (Strengell 2013.) Myös ajatuksia ryhmistä jotka olisivat erikoistuneet johonkin tiettyyn tyyliin tai toimintaan ehdotettiin:

”Jotenkin toivoisin että ryhmiä voisi rajata, esimerkiksi nyt yksi ryhmistä on teatteripainotteinen, esimerkiksi jotain näytelmä kirjoittamisen ryhmiä, tai muita painotuksia: musiikkipainotteinen ryhmä, jossa tehtäisiin biisi sanoituksia. Sanataidehan on hyvin liikunnallista ja toiminnallista lapsille, ja niitä markkinoimalla mukaan voisi saada nimenomaan poikia.”(Nyyssönen 2013.)

Fokusryhmä keskustelun puolivälissä moderaattori johdatteli keskustelun nimenomaan ip-puoleen. Ryhmä johdateltiin keskustelemaan ip- lasten toiminnassa jatka-

misesta, sekä toiminnan tunnetuksi tekemisestä heidän vanhemmilleen. Minkälaisia välineitä ja ideoita heidän tavoittamiseen voitaisiin tehdä? ”Näen tärkeänä itse nimenomaan tapahtumat, totta kai sähköpostit ja tiedotuskin on tärkeää. Lasten vanhemmat eivät jotenkin näe sanataidetta yhtenä harrastusmahdollisuutena, vaan ne olettavat sen kuuluvan ip:n sisälle aika paljon.” (Nyysönen2013.) Jokiniemen kerhossa oli joulukuussa 2012 Joulujuhla, joka koettiin hyväksi markkinointimahdollisuudeksi. ”Joulujuhlan arvon koen itse tärkeänä vanhempien tavoittamisessa, sekä tekstien ja töiden esille laiton konkreettisesti kerhotilaan. Juhlan esityksissä näki sanataiteen monipuolisuuden. Jos kolmenkymmenen lapsen ryhmästä ainakin kahdella kymmenelläviidellä oli läheisiä juhlassa, se on jo paljon.” (Nyysönen 2013.)

Vanhempien ja lasten lähestymisestä nousi myös seuraava tärkeä huomio: ”Jos mielestäni jakaa mainoksia sen pitäisi ojentaa henkilökohtaisesti, sähköpostin voi klikata suoraan roskakoriin. Muutenkin henkilökohtainen kontakti, joku joka antaa lapun ja puhuu sanataiteesta, se voisi olla tehokasta.” (Pohjalainen 2013.) ”Mä ite tulín sanikseen mukaan niin että meillä oli koulussa esittelijä, jonka kautta sai tietoa saniksesta. Henkilökohtaisessa kohtaamisessa on helpointa kysyä ja saada vastauksia mitä se sanataide on?” (Strengell 2013.) Toisen ip-kerhon ohjaaja, joka ei ohjaa itse sanataidetta koki tärkeänä myös vanhempien jatkuvan tavoittamisen. ”On tärkeää kertoa vanhemmille että tätä on oikeasti mahdollisuus jatkaa. Sanataide pitää tuoda jotenkin paljon lähemmäksi vanhempia, jotta he tajuavat mistä on kyse. Usein sanataide ja ip-puoli sekoittuvat toisiinsa helposti. Vanhemmat ajattelevat, että se on vaan ip-kerho eikä mitään muuta.” (Sahari 2013.)

Nimenomaan ohjaajien oma panos koettiin tärkeäksi. ”Tulee mieleen nyt tässä että me ohjaajat, myös ne ip-ohjaajat, jotka eivät ohjaa sanataidetta, ovat sanataidekoulun kasvot ip-vanhemmille, ja se on varmasti aika tärkeä pointti kanssa. Tietysti myös lapset itse ovat parhaita mainoksia, tai tyytyväiset vanhemmat.” (Pohjalainen 2013.) ”Olisiko tärkeää ohjeistaa ja kouluttaa ip-ohjaajia kertomaan enemmän vanhemmille nimenomaan sanataiteesta? ” (Keltto 2013.) ”Koen sen itse tärkeäksi, kyllä olisi se tärkeää. Kokisin että olisi hyvä saada siihen joku pohja ja ideoita.” (Sahari 2013.)

Keskustelussa sivuttiin myös tärkeitä Vantaan sanataidekoulun toimintaan liittyviä asioita: Lukuvuosi teemaa, julkaisuja, mainoksien ja postien sisältöä, sekä sosiaali-

sen median tärkeyttä. Kaikki olivat yhtä mieltä siitä että syksyn teeman tulisi olla tiedossa ajoissa, jotta vanhemmille voisi markkinoida mielenkiintoisen aiheen pohjalta myös. ”Kun lapset tietävät ajoissa että nyt on tulossa joku aihe joka on mielenkiintoinen ja kiinnostaa he haluavat tulla mukaan.” (Sahari 2013.) Teeman avaamiseen riittää muutama lause. Sanispostin tekstin määrä ja ulkoasu herätti keskustelua. Postiin toivottiin esimerkkejä ja kuvia tunneilla tapahtuneesta. ”Sanispostin ja mainoksien tulisi olla värikkäitä ja lasten mielenkiintoa herättäviä.” (Sahari 2013.) ”Kun vanhempana kuin sanispostia, mieleeni tuli, että siinä pitäisi olla vähemmän tekstiä.” (Pohjalainen 2013.)

Sosiaalinen media on tärkeä toiminnan tiedottamisen väline, ja myös sen tärkeydestä keskusteltiin. Kaikki tiesivät mistä on kyse, vaikkeivät välttämättä itse aktiivisesti käyttäneet minkään sosiaalisen median palvelua. ”Tapahtumista on tärkeä laittaa tietoa facebookiin, ainakin nuoret pyörivät paljon siellä ja vastaavissa.” (Sahari 2013.) Ryhmän nuorimmalla oli suurin kokemus sosiaalisen median käytöstä. ”Se on tärkeää miten paljon on tykkääjiä, ja kuinka moni saa sitä kautta tiedon. On hankalaa vaikuttaa siihen että mitkä kaikki postaukset näkyvät ihmisille, koska ne ovat myös jokaisen omien valintojen takana. Miten kaikki ihmiset saisivat sieltä sen tiedon mikä heille halutaan tarjota, siksi facebook on vähän aina ongelmallinen.” (Strengell 2013.)

Lopuksi käytiin läpi vielä mielipidekierros siitä miten tärkeitä ovat antologiat ja riiviosanommat, vuosittain ilmestyvät Vantaan sanataidekoulun julkaisut? Mikä on niiden merkitys? (Keltto 2013). Lehti ja muut julkaisut koettiin tärkeäksi. Osaksi lehteä ideoitiiin mainontaa ryhmistä. ”Väliin voisi ujuttaa tietoa missä ja milloin ryhmät jatkavat ja mihin uusia ryhmiä perustetaan, koska sitä lehteä ip vanhemmatkin lukevat.” (Sahari 2013.)

Lopuksi moderaattori johdatteli keskustelun yhteenvetoon, tärkeinä ryhmähaastattelussa nousseita asioita olivat laadukas opetus, laatu ylipäätään, niin markkinoinnissa tiedotteissa kuin toiminnassa. Asiakkaiden kohtaaminen kasvotusten ja sanataiteen imagon keventäminen koettiin tärkeänä. Henkilökohtainen kohtaaminen niin ipuolella kuin kouluissa ja tapahtumissa on tärkeää ja pitäisi löytää. Ohjaajan rooli on iso. Ja pohdittiin myös tiedotteen jakamisesta mitä ryhmissä on tapahtunut, esimerkiksi nuorten ryhmien vanhempia ei tapaa lukuvuoden aikana ollenkaan.

5.3 Loppuanalyysi

Fokusryhmä toimi mielestäni hyvin. Kaikki olivat aktiivisesti äänessä koko haastattelun ajan. Moderaattori toimi hienosti ja jakoi puheen vuoroja tasaisesti ja esitti kysymyksiä niin, että kaikki saivat puheenvuoron. Moderaattori myös onnistui hienosti osallistamaan kaikki tarvittaessa mukaan, kohdentaen kysymyksiä henkilökohtaisesti. Fokusryhmän myötä nousi esiin todella tärkeitä kehittämissuhteita.

Tärkeitä asioita olivat pitkätähtäminen suunnittelu ja laatu, jotka rakentaisivat hyvää ja kannattavaa kuvaa Vantaan sanataidekoulu ry:stä. Laadukas toiminta ja opetus koettiin erittäin tärkeiksi tunnettavuuden ja imagon kohdalla. Samoin yhteistyö eri tahojen ja tapahtumien kanssa koettiin tärkeäksi. Sanataidepostit ja lisää tiedotusta ipvanhemmille ja lisää panostusta perheille meneviin tiedotteisiin. Vanhempien osallistamista ja kasvokkain kohtaamista myös korostettiin erittäin tärkeänä.

Yleisen tietämättömyyden ongelma on kattava ja johon kaikki alalla olevat törmäävät jatkuvasti. Sanataidekäsite olisi saatava ymmärrettäväksi ja yleistietoon niin kuin kuvataide tai musiikki esimerkiksi. Harvoin törmää: ”Mitä se oikein on?” -kysymyksiin, puhuttaessa kuvataiteen perusopetuksesta. Sanataiteen kohdalla se on vastassa lähes aina.

5.4 Fokusryhmästä nousseet kehitysehdotukset ja niiden seuranta

Lukukauden alussa olisi tärkeää mennä jokaiselle koululle jossa opetusta annetaan pitämään esimerkiksi koulun aulaan esittelyä ja jakamaan esitteitä. Kukin koululla ryhmää vetävä ohjaaja on paras mainos omalle ryhmälleen ja paras henkilö kertoamaan oman ryhmän toiminnasta.

Ehdottomasti parantaisin Sanispostin ulkonäön ja sisällön kokonaan. Postin tärkeät osat ovat kuitenkin tapahtumakalenteri, tiedot syksyn ja kevään aloitus kerroista, sekä pieni tiedote siitä mitä on tehty. Panostaisin neliväri painantaan ja mielenkiintoiseen ulkonäköön. Kuten fokusryhmässä ehdotettiin, asiatekstiä tulisi vähentää huomattavasti ja tuoda tilalle jotain muuta, kuten valokuvia tai tekstiä opetuksista.

Fokusryhmä oli tärkeä ja kutsuisin sellaisen vastaisuudessakin koolle, pohtimaan mitkä asiat ovat parantuneet edellisestä tapaamisesta, mikä on ollut toimivaa ja mitä tulisi kehittää ja parantaa vielä lisää. Fokusryhmää, aivorihtä tai muita ryhmissä toimivia kehitystyön menetelmiä kannattaa ehdottomasti suosia jatkossakin enemmän.

6 LOPUKSI

Opinnäytetyöni viimeiseen lukuun olen halunnut koota kehityssuunnitelmassa nouseita toimenpide-ehdotuksia. Lopuksi arvioin omaa osaamistani ja ongelmakohtia joita työn myötä nousi esiin.

6.1 Katse tulevaisuuteen

Kehityssuunnitelman myötä nousee aina lisää kehitettävää. Näkisin tärkeänä panostaa lähitulevaisuudessa kokonaisvaltaisen markkinointisuunnitelman laatimisen, sekä sen osaksi erillisin markkinointisuunnitelman sosiaaliseen mediaan. Samoin erittäin tärkeää on panostaa jäsenhankintaan ja hyödyntää nimenomaan sosiaalisen median tuomia mahdollisuuksia tähän. Nämä ovat myös hankkeena sellaisia, joita voisi tehdä kulttuuri- tai liiketaloudellisenalan opiskelija harjoitteluna tai opinnäytetyönä.

Ohjaajia täytyy saada mukaan aktiivisesti puhumaan sanataiteen puolesta ja luoda tähän selkeät toimintaohjeet. Fokusryhmä haastattelussa tuli ilmi ettei sanataiteen käsite ole kaikille meillä töissä olevillekaan helppo avata eteenpäin. Iltapäiväkerho-ohjaajat ovat avain asemassa sanataiteen koteihin levittämässä ja vanhempien osallistamisessa toimintaan.

Ohjaajia, (niin sanataide- kuin iltapäiväkerho-ohjaajia) on myös kannustettava sähköpostin, ja sähköisen tiedottamisen käyttöön otossa kerhoittain. Ohjaajat ovat suora ääni vanhemmille ja yhteistyötä täytyy lisätä kodin ja iltapäiväkerhojen välillä. Samoin

myös sanataideohjaajien olisi hyvä pitää vanhempia aktiivisesti ajan tasalla ryhmän kuulumisista, sekä lapsen edistymisestä sanataiteen perusopetusryhmissä.

6.2 Loppukaneetti

Opinnäytetyöni kehittämisiongelmat ovat pitkään olleet olemassa. Kaikista haasteellisinta on tulevaisuudessa saada vanhempien käsitys muuttumaan sanataiteesta iltapäivätoiminnan puolella ja saada heidät osallistettua toimintaan niin että he ymmärtävät sanataiteen käsitteen ja sen tuomat hyödyt ja mahdollisuudet lapsille. Samoin vanhempien tietoisuuteen on tuotava voimakkaasti korostaen sanataiteen osuus iltapäivätoiminnassa ja heidän lastensa saama erityinen lisä osana iltapäivätoimintaa. Näin mielestäni voidaan saada lapsia jatkamaan taiteenperusopetusryhmissä seuraavina syksyinä. Kuten myös fokusryhmähaastattelussa nousi ilmi, on ohjaajilla, niin iltapäivä kuin sanataide puolella, erittäin tärkeä rooli sanataiteen tunnettavaksi tekemisessä. Ohjaajia on ohjeistettava lisää toimimaan yhteistyössä vanhempien kanssa ja luomaan toimiva vuorovaikutussuhde perheisiin, jotta kontakti saadaan tiiviiksi ja toimivaksi.

Jason-näyttely oli huono menestys, mutta hyvä esimerkki ja oppimisen paikka, siitä, että perheitä on vaikea saada liikkeelle yhdessä työ- ja koulupäivän päätteeksi. Iltapäivätoiminnan tavoittaminen vaatii paljon lisää työtä. Tapahtumat ja tavoittaminen on sisällytettävä ehkä iltapäivän sisään ja oman kerhon toimintaan vahvasti sidoksissa olevaksi. Tästä hyvä esimerkki oli Jokiniemen kerhon oma joulujuhla, jonne lähes kaikki vanhemmat saapuivat. Edellisenä keväänä (2012) entisiä oppilaita lähestyttiin kirjeillä ja tarjouksella. Kirjeitä lähetettiin lähes 200, mutta ryhmiin ei tullut tätä kautta uusia oppilaita. Näkisin siis erittäin suuressa arvossa toiminnassa olevien perheiden osallistamisen kerhopisteittäin, niin että sanataide tulee heille tutuksi ja he näkevät lapsillensa jatko mahdollisuuden sen harrastamisen parissa. Voimavarat on keskitettävä juuri niihin perheisiin jotka ovat mukana iltapäivätoiminnassa juuri kunakin vuotena. Rahaa ja työvoimaa ei kannata käyttää jo iltapäivätoiminnassa joitakin vuosia sitten olleisiin perheisiin.

Onnistumisen kokemuksiakin syntyi. Jason näyttelyn avoin ilta kirjaston asiakkaille oli onnistunut, kokemus kirjastosta hyvänä yhteistyökumppanina vahvistui ja potentiaalisten asiakkaiden löytyminen juuri kirjastojen sisältä on tärkeä huomio. Muutin Tottatarua ja Taidekarnevaalin sisältöä työpajamaiseksi, entisten vuosien elämispajojen sijaan, ja kokemus tapahtumista oli positiivinen. Aikaa jakaa tietoa ja kertoa toiminnasta oli enemmän. Ihmiset pysähtyivät askartelemaan ja kokeilemaan sanataidetehtäviä omaan tahtiin.

Kehittämishanke on ollut mielenkiintoinen ja haluan ehdottomasti jatka sen parissa jatkossakin, toiminnan kehittäminen, laadun parantaminen ja tunnettavuus ovat seikoja, joiden eteen täytyy tehdä jatkuvaa työtä, eivätkä ne ole koskaan valmiita. Jos voi sanoa olevansa valmis, on toiminta pysähtynyt.

LÄHTEET

Arkkitehtuurikoulu Arkki 2012. Viitattu 14.4.2013.
<http://www.arkki.nu/index.php?page=etusivu>

Halonen, Katri (toim.) 2010. Kulttuuri kokoaa. Kulttuuritapahtumien muuttuvat verkostot. Tuottaja2020 - Osaraportti 1. Viitattu 29.4.2013.
Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu, Kulttuuri ja luova ala.
http://tuottaja2020.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/Kokoaa/1_Kulttuuri_kokoaa_Halonen_WEB.pdf

Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: WSOYpro Oy

Opetushallitus 2011. Koulutus ja tutkinnot, taiteen perusopetus, sanataide. Viitattu 7.1.2013.
http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/taiteen_perusopetus/sanataide

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011. Viitattu 7.1.2013.
http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/yleissivistavae_koulutus/taiteen_perusopetus/

Seppälä Piritta, 2011. Kiinnostu ja kiinnosta, näin markkinoit järjestöäsi sosiaalisessa mediassa. Lahti: Esa Print. 2.painos

Suomen sanataideopetuksen seura ry 2013. Viitattu 20.3.2013.
<http://www.sanataide.fi/>

Taiteen perusopetusliitto 2012. Taiteen perusopetuksen käsite ja rakenne. Viitattu 18.12.2012
http://www.artsedu.fi/fi/taiteen_perusopetus

Tikkurilan teatteri 2012. Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu. Viitattu 18.12.2012.
http://www.tikkurilanteatteri.fi/?page_id=18

Vantaan esi- ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma
julkaisija: Vantaan kaupungin sivistystoimi ja kulttuuripalvelut, 2011, Hakapaino oy.

Vantaan kaupunki 2012. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta. Viitattu 27.12.2012.

http://www.vantaa.fi/fi/opetus_ja_kasvatus/palvelut/aamu-_ja_iltapaivatoiminta

Vantaan kaupunki 2012. Taiteen perusopetus. Käsityö. Viitattu 14.4.2013

http://www.vantaa.fi/fi/kulttuuri/taideopetus_ja_-kasvatus/taiteen_perusopetus/kasityo

Vantaan kaupunki 2012. Taiteenperusopetus. Musiikki. Viitattu 14.4.2013.

http://www.vantaa.fi/fi/kulttuuri/taideopetus_ja_-kasvatus/taiteen_perusopetus/musiikki

Vantaan kaupunki 2012. Taiteen perusopetus. Tanssi. Viitattu 14.4.2013.

http://www.vantaa.fi/fi/kulttuuri/taideopetus_ja_-kasvatus/taiteen_perusopetus/tanssi

Vantaan kaupunki 2009. Vantaan lakisäätöisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma 21.10.2009 alkaen. Viitattu 27.12.2012.

http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/31479_Aamu-_ja_iltapaivatoiminnan_toimintasuunnitelma.pdf

Vantaan kuvataidekoulu 2012. Viitattu 18.12.2012.

www.vantaankuvataidekoulu.fi

Vantaan musiikkiopisto -VMO 2012. Viitattu 18.12.2012.

<http://www.vantaa.fi/musiikkiopisto>

Vilka, Hanna & Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

LIITTEET

Liite 1 Jason aikataulu

Liite 2 Kutsu pajaan perheille

Liite 3 Kutsu pajaan päiväkodeille

Liite 4 Lehtimainokset

Liite 5 Esimerkki flyer

Liite 6 Fokusryhmän haastattelukysymykset

Liite 1

JASON AIKATAULU

PVM	AAMU	ILTA	OHJAAJA	
TOTEEMI				
Viikko 13				
ma 25.3	RAKENTAMINEN		Anna, Soili, Johannes	
ke 27.3		KLO 16.00 uomarinne A KLO 17.00 Toteemi	Soili	
Viikko 14				
ti 2.4				
ke 3.4	Päiväkotipajat 1h 9.00 10.00	KLO 16.00 Uomarinne B KLO 17.00 Uomarinne B	Soili	
to 4.4	Päiväkotipajat 1h 9.00 10.00	KLO 16.00 Martinlaakso KLO 17.00 Martinlaakso	Soili	
Viikko 15				
ti 9.4	Päiväkotipajat 1h 9.00 10.00		Soili	
ke 10.4	Päiväkotipajat 1h 9.00 10.00	KLO 17.00 Tuomela KLO 18.00 Askisto	Soili	
to 11.4	PURKU +RAKENNUS klo 9.00 alk klo 12.00 Tikkurila		Johannes, Soili	
TIKKURILAN KIRJASTO				
Viikko 16				
ma 15.4		KLO 16.00 Jokiniemi KLO 17.00 Jokiniemi	Soili	
ke 17.4			Soili/Anna Johannes?	
pe 19.4	Päiväkotipajat 1h 9.00 10.00		Soili	
Viikko 17				
ma 22.4		avoin esittelyilta	Soili/Anna	
ti 23.4	Päiväkotipajat 1h 9.00 10.00		Soili	
to 25.4	PURKU/lähetys takai- sin		Soili/Anna Johannes?	

Liite 2

JASON

Tervetuloa näyttelyyn ja tutustumaan Vantaan sanataidekoulun toimintaan

PVM _____ KLO _____, Taidetalo Toteemi, Myyrmäentie 6, 01600 Vantaa

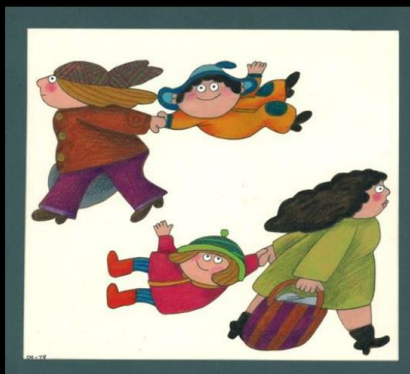
Iltapäivätoimintaa 10 vuotta! Vantaan Sanataidekoulu kutsuu sinut perheinesi tutustumaan Camilla Mickwitzin rakastettuihin Jason-kirjoihin ja originaalikuviin Lasten taidetalo Toteemiin. Pajaa ohjaamassa ja kirjoista kertomassa sanataidekoulun ohjaajat.

Mahdollisuus kuulla sanataiteen perusopetuksesta ja ilmoittautua mukaan syksyn opetukseen erikoishintaan (vain ip-kerholaisille).

Lisätietoja anna.raina@sanataidekoulu.fi, 045 3533 707

Lasten taidetalo Toteemin sisäänkäynti sijaitsee Myyrmäenraitin puolella. P-tilaa: Myyrmäentie 6, (merkitypaikat), Uomarinteen koulun parkkipaikka ja Virtatien puolella.

(kuva Camilla Mickwitz- Jason muuttaa kirjasta)

Liite 3

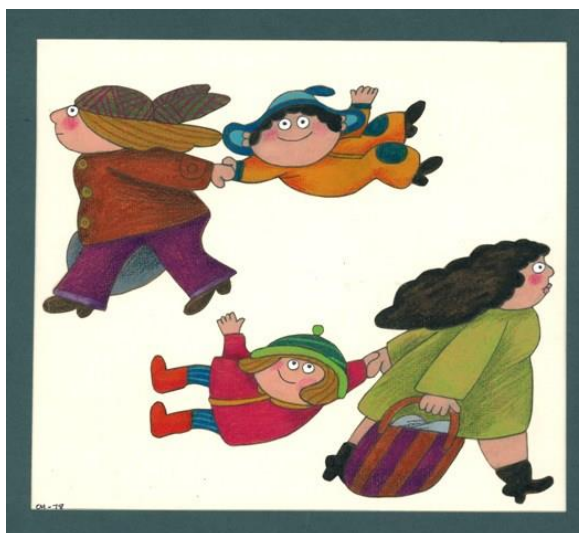
JASON

Tervetuloa näyttelyyn ja sanataidepajaan!

Vantaan Sanataidekoulu tuo Camilla Mickwitzin rakastettujen Jason-kirjojen originaalikuviuksia Tikkurilan kirjaston satuhuoneessa. Pajaa ohjaamassa ja kirjoista kertomassa sanataidekoulun ohjaaja Soili Pohjalainen. Työpajassa lapset pääsevät taiteilemaan Camilla Mickwitzin tyyliin.

Hinta 3,50/lapsi (ohjaajat ilmaiseksi) max 15 lasta/ kesto 60 min
klo 9.00 ja klo 10.00

Viikko 16	
pe 19.4	Päiväkotipajat 1h 9.00 10.00
Viikko 17	
ti 23.4	Päiväkotipajat 1h 9.00 10.00

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:

Liite 4

**TULE MUKAAN
HARRASTAMAAN
SANATAIDETTA!**
Eläydymme
mielikuvituksen,
kielen ja
kirjallisuuden
ihmeelliseen
maailmaan.
Opetuksemme
on taiteen
perusopetusta.

SANIKSEEN!

TIKKURILA, TONTTULA: 4-6V., 9-12V.
DYSFASIA-RYHMÄT 4-6V., 7-10V.
MYYRMÄKI, TAIDETALO TOTEEMI:
9-12V.(Heppahöperöt)
ITÄ-HAKKILA 7-9V., 10-12V
SIMONKALLIO 7-9V., 10-12V.
VANTAANSEUDUN STEINERKOULU:
7-9V., 10-12V.
PASILAN KIRJASTO: 9-12V.
KALLION KIRJASTO:0-3V., 9-12V.
TIKKURILAN KIRJASTO: 0-3V.

AIKA: OPETUKSET ALKAVAT VK 3
LISÄTIETOA RYHMISTÄ
JA ILMOITTAUTUMISET:

WWW.SANATAIDENKOULU.FI
045-3533 707

Liite 5

**TULE ILMAISEEN
TUTUSTUMISEEN 17.1**

**Eläydymme
mielikuvituksen,
kielen ja kirjallisuuden
ihmeelliseen
maailmaan.**

76443_STK_ilmollus_A5_Offset.indd 1

MIELIKUVITUSMATKAILUA

SANATAIDERYHMÄT: 7-9V. 13.45-15.15, 13-18V. 16.30-18.00

Sanataidetunnilla keksimme kaikenlaista ennen keksimätöntä, improvisoimme ja huvittelemme sanoilla. Tutuiksi tulevat vitsit, kummitusjutut, fantasiamaailmat, omat ja toisten jutut ja tarinat. Joskus näyttelemme ja keksimme erilaisia kuviteltuja tilanteita. Sanataideryhmässä opit kertomuksen rakentamisen taitoa, kehrittelemään omia seikkailuja ja sankarihahmoja sekä rakentamaan oman fantasiamaailman. Lisäksi pääset esittelemään suosikkikirjojasi ja saat lukuvinkejä.

HUOM! Saatat alkaa haaveilla ja kuvitella enemmän ja olla yhä useammin hyvällä tuulella. Voi olla, että muutut lukuhirmuksi. Saatat alkaa hihitellä itsesesi, kun keksit uskomattomia sanontoja tai juttuja. Luulenpa, että saat myös uusia ystäviä.

PAIKKA: SIMONKALLION KOULU, kirjasto
AIKA: TO 17.1.2013 ALKAEN/ilmoinen kokeilukerta
OHJAAJA: ANNA RÄINÄ
HINTA.: kevättarjous 145€/15 kertaa
LISÄTIEDOT: www.sanataidekoulu.fi, 045-3533 707
anna.raina@sanataidekoulu.fi
OPETUS ON TAITEEN PERUSOPETUSTA.

22.8.2012 12.35

Liite 6

Fokusryhmä kysymykset

Miten sanataidekoulun imagoa ja tunnettavuutta voisi kehittää?

Minkälaisia ideoita ja välineitä voisi käyttää ip-lasten mukaan saamiseksi ryhmiin ip vuoden jälkeen?

Miten pieniin ryhmiin saadaan lisää harrastajia?

Miten itse koet sanataidekoulun tunnettavuuden?

Miten markkinoisit sanataidekoulua?